

Äänioikeustietojärjestelmän käyttäminen vaalipäivänä

KH 31.10.2022 § 194
789/00.02.01/2021

Äänioikeustietojärjestelmää ("sähköinen vaaliluettelo") on käytetty vaalipäivän äänestyksessä vuoden 2011 eduskuntavaaleista lukien. Vuoden 2019 eduskuntavaaleissa sitä käytettiin 142 kunnassa 661 äänestysalueella. Vuoden 2022 aluevaaleissa sitä käytettiin 156 kunnassa ja 708 äänestysalueella.

Sähköistä vaaliluetteloä voidaan käyttää paperisen vaaliluettelon sijasta tai sen rinnalla. Jokaisella äänestysalueella on kuitenkin oltava myös paperinen vaaliluettelo.

Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa sähköisen vaaliluettelon käyttöä vaalipäivän äänestyksessä jatketaan seuraavasti:

- Vuosien 2011-2022 vaaleissa järjestelmää käyttäneet kunnat: Järjestelmää voidaan käyttää millä tahansa kunnan päättämällä äänestysalueella. Kunnan on kuitenkin hyvissä ajoin ennen vaaleja ilmoitettava nämä äänestysalueet vaalituelle pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä.

- Muut kunnat: Kunta voi ilmoittaa oikeusministeriön vaalituelle kiinnostuksensa käyttää järjestelmää yhdellä äänestysalueella. Sen jälkeen vaalituki arvioi, onko kunnan mukaantulo asianmukaista vaalitietojärjestelmän kokonaisuuden käyttö huomioiden.

Oikeusministeriö ja vaalituki varaavat itselleen mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien äänestysalueiden lukumäärää. Kunta voi myös perua tekemänsä ilmoittautumisen, jos ilmenee esimerkiksi teknisiä ongelmia.

Oikeusministeriö korostaa, että äänioikeusrekisterin käyttäminen vaalipäivän äänestyksissä on näissä eduskuntavaaleissa ja myös jatkossa kunnalle täysin vapaaehtoista eli mahdollisuus käyttää paperista vaaliluetteloä tulee jatkossakin säilymään. (Oikeusministeriön kirje VN/12272/2022 kunnanhallituksille "Vuoden 2023 eduskuntavaalit: Äänestyspaikkojen määrääminen ja niistä ilmoittaminen, vaalitietojärjestelmän käyttö, vaalimateriaali, vaalikoulutus, ym.)

Tuusniemen kunnan keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja on toivonut, että Tuusniemen kunta ilmoittaisi oikeusministeriölle kiinnostuksensa käyttää sähköistä vaaliluetteloä vaalipäivän äänestyksessä.

Äänioikeustietojärjestelmän käyttämisen etuna on muun muassa se, että äänestäjiä ei enää tarvitse etsiä vaaliluettelon sivuilta, vaan äänestäjän äänioikeus selviää suoraan äänioikeusrekisteristä. Äänioikeuden tarkastaminen tapahtuu nopeimmillaan viivakoodinlukijalla äänestäjän henkilökortista. Myös virheellisten merkintöjen määrä vähenee, kun äänestäjien tiedot haetaan rekisteristä henkilötunnuksella. Lisäksi äänioikeusrekisteristä saadaan nopeasti ja tarkasti tiedot äänestäneiden lukumäärästä.

Valmistelija	Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036
Kj:n päätösehdotus	Tuusniemen kunta ilmoittaa oikeusministeriölle kiinnostuksensa ottaa käyttöön sähköinen vaaliluettelo vuoden 2023 eduskuntavaalien vaalipäivän äänestyksessä.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.